

Kā MI palīdz pašvaldībām izpildīt kiberdrošības prasības

Praktisks risinājums NKDL [un MK Nr. 397](#) prasību izpildei

---

Peak Defence | WINGMAN

Pašvaldību kiberdrošības pienākumi

Kiberdrošības pārvaldnieka iecelšana ar kvalifikācijas prasībām

Dokumentācija: risku plāns, nepārtrauktības plāns, politikas

IKT resursu un IS kataloga izveide un uzturēšana

Incidentu ziņošana CERT.LV: 24h + 72h

IS klasifikācija A/B/C kategorijās

Regulāri risku novērtējumi un pašnovērtējuma ziņojums

Personīga atbildība: Ja pašvaldība neizpilda prasības, NKDC var lemt par amatpersonu atbildību.

Reālais izaicinājums

Problēma nav zināšanu trūkums — tā ir resursu un nepārtrauktības problēma

Speciālistu problēma

Speciālists izmaksā €35-50k/gadā.
Kad viņš aiziet — jaunais sāk no nulles.
Visa zināšanu bāze pazūd.

Dokumentācijas problēma

Dokumenti neeksistē vai novecojuši
no MK 442 laika.
Izveide no nulles — mēnešu darbs.

Operacionālā problēma

Kiberdrošība nav vienreizējs projekts.
Regulāras pārbaudes, incidenti,
pierādījumi — kādam jādara katru dienu.

Zināšanu problēma

Incidents plkst. 2 naktī — kas zina ko
darīt? CERT.LV pieprasījums — kas atbild?
Zināšanas bieži ir viena cilvēka galvā.

Ne vienkārši čatbots — organizācijas MI

1

Vispārīgs MI

ChatGPT, Claude

Vispārīga veidne.
Nezina jūsu organizāciju.
Katra saruna no nulles.
Nav atmiņas.

2

Zināšanu MI

Custom GPT, NotebookLM

Zina MK 397 tekstu.
Bet nezina jūsu kontekstu.
Neizseko statusu.
Gudra rokasgrāmata.

3

WINGMAN

Organizācijas MI

Zina JŪSU sistēmas, riskus,
cilvēkus un saistības.
Uztur aktuālo situāciju.
Zināšanas uzkrājas.

WINGMAN uztur jūsu kiberdrošības programmas “dzīvā stāvokli”. Zināšanas pieder organizācijai — ne cilvēkam.

Ieviešana: no nulles līdz atbilstībai

01

Dokumentācijas MI analīze

- Esošo dokumentu augšupielāde un analīze pret MK 397
- Konkrētas rekomendācijas katrai sadaļai
- Jaunu dokumentu ģenerēšana jūsu kontekstā
- Risku plāns, nepārtrauktības plāns, politikas, procedūras

02

IKT aktīvu reģistrs

- Strukturēta aktīvu/resursu apzināšana pēc pakalpojumiem
- Katram aktīvam: dati, piekļuve, atkarības
- Automatizēta IS klasifikācija A/B/C
- Saistību karte starp visiem elementiem

03

Risku novērtēšana

- MI vadītas risku darbnīcas
- Varbūtības un ietekmes novērtējums
- Automātiska saistīšana ar aktīviem un kontrolēm
- Prioritizācija pēc jūsu risku apetītes

Tradicionāli: 3–6 mēneši, €4 000–12 000

Ar WINGMAN: 2–4 nedēļas sākotnējai dokumentācijai

Ikdienas darbība ar MI atbalstu

Pašapkalpošanās darbiniekiem

Incidentu ziņošana:

Darbinieks → WINGMAN → klasifikācija → CERT.LV darbplūsma.
Pat bez eksperta klātbūtnes.

Drošības jautājumi:

"Vai drīkstu lietot šo USB?" "Kāda ir paroļu politika?" — atbildes balstoties uz jūsu faktiskajām politikām.

Ilgadējais ritenis:

Aktīvu, piegādātāju, piekļuves, dokumentu un risku pārbaudes — ieplānotas visa gada garumā ar MI ieteikumiem.

Ārpakalpojuma pārvaldnieks

Peak Defence (vai lokālie partneri) izpilda kiberdrošības pārvaldnieka lomu

- MK 397 prasība izpildīta
- WINGMAN = metodoloģija + automatizācija + pašapkalpošanās
- Eksperts = stratēģiskie lēmumi, sarežģīti incidenti
- Būtiski zemākas izmaksas nekā pilna laika algošana
- Jebkurā brīdī pāreja uz iekšēju speciālistu — bez uzkrāto zināšanu zaudēšanas

✓ Plāns izveidots un gaida apstiprinājumu!

Kopsavilkums

Esmu izveidojis:

1. Kontrole: Email Security & Anti-Phishing Control (CTL-9299)

- ✓ Tips: Preventive
- ✓ Statuss: Planned
- ✓ Maturity: Managed
- ✓ Apraksts: Email gateway ar URL rewriting, attachment sandboxing, DMARC/SPF/DKIM

2. Uzdevums: Deploy Email Security Gateway with Anti-Phishing Protection (TSK-9304)

- ✓ Piešķirts: Juris Puce (juris@peakdefence.com)
- ✓ Deadline: 2026-05-28 (90 dienas)
- ✓ Detalizēti 10 soļi un Definition of Done ar 7 kritērijiem

3. Saites (gaida apstiprinājumu):

- 🔗 Kontrole CTL-9299 → Risks RSK-8097 (Ransomware Attack Risk)
- 🔗 Uzdevums TSK-9304 → Kontrole CTL-9299
- 🔗 Uzdevums TSK-9304 → Risks RSK-8097

Rezultāts

Jūsu augstākais risks (RSK-8097 - Ransomware Attack) tagad ir saistīts ar:

- 1 **preventīvo kontroli** (email security)
- 1 **konkrētu uzdevumu** ar skaidru īpašnieku un termiņu

Juris Puce saņems paziņojumu par jauno uzdevumu un 90 dienu termiņu tā pabeigšanai.

Vai vēlaties:

- Izveidot arī citas prioritārās kontroles (MFA, Endpoint Protection, Backups)?
- Pievienot šim uzdevumam papildu resursus vai sub-tasks?
- Mainīt deadline vai assigned person?

🕒 3 actions pending approval

WINGMAN MI sagatavo konkrētu priekšlikumu kontrolei un atbilstošos darba uzdevumus kontroles ieviešanai salāgojot to ar organizācijas iespējām

Kontrole tiek sasaistīta ar risku, tāpat arī darba uzdevums tiek uzdots un piesaistīts gan riskam, gan kontrolei

Pending Actions (3)

✓ Accept All

✗ Decline All

🔒 Link Control → Risk

LINK

Control: 031e4fec...

Risk: 9e0efe5a...

✓ Accept

✗ Decline

✓ Link Task → Control

LINK

Task: d74fb65d...

Control: 031e4fec...

✓ Accept

✗ Decline

✓ Link Task → Risk

LINK

Task: d74fb65d...

Risk: 9e0efe5a...

✓ Accept

✗ Decline

Type your message...

Send

Approve

Plan

5

Review remaining 3 action(s)

0 approved, 0 declined, 3 pending

Kā tas atšķiras no esošajiem risinājumiem?

	Tehniskie rīki	Iekšējais speciālists	Konsultanti	ASV rīki (Vanta u.c.)	WINGMAN + PD
Pārvaldība	—	Jā	Projekta laikā	Daļēji	Jā
Lokāli darbināms	-	-	-	ASV hostēti	ES vai Latvija
Metodoloģija	—	Personīgā	Viņu	Čeklistes	Iebūvēta
Zināšanu saglabāšana	—	Aiziet ar cilvēku	Aiziet ar konsultantu	Daļēji	Paliek organizācijā
LV/EU regulējums	—	Atkarīgs	Atkarīgs	Nepilnīgs	Pilns NKDL/MK 397
Nepārtrauktība	Jā	Atkarīga no cilvēka	Projekta režīms	Jā	Jā
Darbinieku pašapkalp.	—	—	—	—	Jā

Galvenā atšķirība: Metodoloģija ir iebūvēta. Zināšanas paliek organizācijā. Kadru maiņa nenožīmē sākšanu no nulles.

Vienmēr gatavi pārbaudēm

Audita gatavība

- Nepārtraukta pierādījumu vākšana
- Pašnovērtējums ar dokumentētiem pierādījumiem
- Kontroles atbilstoši MK 397 prasībām
- Incidentu vēsture, aktīvu katalogs, risku reģistrs
- Visa dokumentācija ar versiju vēsturi

Audita sagatavošana:
no mēnešiem → dienām

Zināšanu uzkrāšanās

1. gads

Pamata ieviešana un dokumentācija

2. gads

Sistēma zina organizāciju, pārbaudes ātrākas

3. gads+

Pilna institucionālā atmiņa, jaunie darbinieki produktīvi no 1. dienas

Kadru maiņa:
zināšanas paliek sistēmā

Drošs, Eiropas, jūsu kontrolē

Standarta izvietojums

- ES infrastruktūra
- ES MI modeļi (plaši pazīstami un pieņemti)
- Pilna VDAR atbilstība
- Dati paliek ES jurisdikcijā

Lokāli Latvijā

- Izvietojums jūsu vai partnera infrastruktūrā
- Piemērots A kategorijas sistēmām
- Pilna kontrole pār datiem
- Datu apstrādes līgumi pielāgojami

Vienkāršs ceļš uz atbilstību

Peak Defence ir pieejams EIS iepirkumu platformā — standarta iepirkums, bez sarežģīta konkursa

Ieteicamais modelis pašvaldībām

Pilns serviss

WINGMAN platforma + Ārpakalpojuma kiberdrošības pārvaldnieks

- Platforma jūsu pašvaldībai
- Kiberdrošības pārvaldnieka loma izpildīta (MK 397)
- Ieviešana, dokumentācija, ikdienas operācijas
- **Zināšanas uzkrājas — pāreja uz iekšēju speciālistu vai ārpakalpojuma sniedzēju maiņa jebkurā brīdī**

Platforma + partneris

Ja ir iekšēja kapacitāte,
bet vajag rīku un metodoloģiju

Sākt ar novērtējumu

Atbilstības novērtējums pirms
lēmuma pieņemšanas

Sazinies ar mums

30 minūšu personalizēts demo ar JŪSU pašvaldības kontekstu

www.peakdefence.com

info@peakdefence.com

Pieejams EIS iepirkumu platformā